

Rapport fra arbeidsgruppe for praksis i barnevernpedagogutdanningen -arbeidsgruppe 12 i praksisprosjektet, del 1

Arbeidsgruppas sammensetning og prosess

Egil Lyberg, Høgskolen i Østfold

Hege Jordet, Høgskolen i Lillehammer

Brynhild Belsom, Rælingen kommune (leder)

Hanne Ugelstad, Bakkehaugen ungdomsinstitusjon

Vibeke Schiøtz Gulliksen, Alna barneverntjeneste

Anne-Beth Brekke Tvedt, Fredrikstad kommune

Mari Koen, Høgskolen i Lillehammer, studentrepresentant

Anita Sundnes, Høgskolen i Oslo og Akershus

Anne Grytbakk, Høgskolen i Sør-Trøndelag

Therese Fjellheim, Omsorgsenheten i Trondheim kommune

Claes Høyland, Bufetat region øst, kontaktperson til hovedprosjektet

Det er gjennomført 2 arbeidsmøter i etterkant av felles oppstartsseminar. For øvrig har arbeidet foregått via epost.

Innhold

Oppsummering	3
Behovet for endringer i omfang og type praksisstudier	4
Oppsummering av omfang av direkte klientrettet praksis i barnevernspedagogutdanningene.....	4
Gruppens anbefaling til omfang og type praksisstudier for utdanningen.....	9
Type praksisstudier som gir erfaring med arbeid med utsatte barn og unge og deres familie:.....	9
Omfang av praksis 12-16 uker:	10
Beskrivelse og begrunnelse for forutsetninger.....	11
Samarbeid	11
Tverrfaglig praksis:	12
Forslag til virkemidler/tiltak.....	12
Krav til veiledere:	12
Krav til praksissted:	13
Krav til studiested:	13
Krav til samarbeid mellom praksissted og studiested	13
Insentiver for praksissted	14
Litteraturliste	15

Oppsummering

Praksis anses som en nødvendig komponent i barnevernpedagogutdanningen, både med hensyn til studentenes læring og med hensyn til vurdering av kompetanse og skikkethet for framtidig yrkesutøving. Arbeidsgruppa forutsetter at hovedvekten av praksis rettes mot barnevernpedagogenes primære målgruppe, som er utsatte barn og unge og deres familie. Å være i praksis i yrkesrelevante virksomheter under veiledning av erfarne yrkesutøvere, gir studentene læringsbetingelser som ikke kan erstattes av ulike former for øvelser/simulering inne på utdanningsinstitusjonen. Praksis gir mulighet til identifisering med fag og yrkesfelt, til å møte yrkesfeltets faktiske krav, og til å reflektere over «seg selv som fagperson». Av hensyn til både optimal læring og mulighet for realistisk vurdering av kompetanse og skikkethet, må hovedvekten av praksis gjennomføres i siste halvdel av studiet.

Når det gjelder type praksisstudier, mener arbeidsgruppa at praksis må gi muligheter for læring gjennom faglig oppgaveløsning i direkte kontakt med målgruppa, i yrkesrelevante virksomheter for barnevernpedagoger. Kommunale barneverntjenester, døgninstitusjoner i barnevernet og barne- og ungdomspsykiatrien og sosialpedagogiske tiltak direkte rettet mot utsatte barn og unge er praksisplasser med god relevans for læringsutbyttet.

Arbeidsgruppa foreslår ingen endring i omfang av praksis innenfor et 3-årig bachelorløp. Omfanget er i dag på minimum 30 studiepoeng, og gruppa anser det som nødvendig og tilstrekkelig innenfor denne rammen. Kravene til utdanningens innhold er svært omfattende (Barnevernpanelet, 2011; NOU 2009: 8) og det er lite realistisk at kravene vil kunne innfris på en bedre måte gjennom økt omfang av praksis. Arbeidsgruppa vil presisere at en eventuell endring til et 4-årig eller 5-årig utdanningsløp også ville endre behovet med hensyn til økt omfang, og at dette ville gi en annen og bedre fordeling av forholdet mellom læring inne på utdanningsstedet og læring ute i praksisfeltet med økte muligheter til å innfri feltets kompetansebehov.

Arbeidsgruppa foreslår tiltak for å bedre kvaliteten i praksisstudiene innenfor eksisterende rammer gjennom

- økte krav til praksissted og veileder
- økte krav til utdanningens tilrettelegging og kompetanseoverføring
- styrking av samarbeid mellom utdanning og praksisfelt
- økte økonomiske insentiver til praksisfeltet

Behovet for endringer i omfang og type praksisstudier

Behovet for økt kompetanse for arbeid i barnevernsfeltet er godt dokumentert, bl.a. gjennom NOU 2009: 8. Kompetanseutvikling i barnevernet – Kvalifisering til arbeid i barnevernet gjennom praksisnær og forskningsbasert utdanning. Det vil derfor ikke diskuteres her hva som er behovet for endring i kompetanse, dette anser arbeidsgruppa som så godt dokumentert at det ikke er behov for dette. Det er et åpent spørsmål om lengden på barnevernpedagogutdanning er tilstrekkelig for å fylle kompetansebehovet for barnevernsfeltet, dette spørsmålet er ikke arbeidsgruppa bedt om å si noe om. Arbeidsgruppa er enige om at innenfor et 3-årig løp blir det ekstra viktig med god utnyttelse av studietiden både i praksis og på studiestedet, for å få en god basis for oppstart i jobb. Det framstår imidlertid som tydelig for arbeidsgruppa at det er et problem å få et samsvar mellom kompetansebehovet i feltet og hva som kan gjøres på 3 år.

Oppsummering av omfang av direkte klientrettet praksis i barnevernspedagogutdanningene

Det er i dag valgt svært ulike løsninger ved de ulike høgskolene/universitetene som har barnevernspedagogutdanning. De ulike løsningene har utviklet seg over tid, blant annet som en følge av særlige utfordringer i tilfanget av praksisplasser, geografi osv.

Det er kun sett på fulltidsutdanningene. Direkte praksis betyr her altså veiledet praksis på en arbeidsplass.

Det ser ut til at alle institusjonene har ca. 30 studiepoeng direkte praksis. Ingen har mindre enn 30, men noen har flere. Det ser ut til at de institusjonene som har mer enn 30 stp. har bakt inn flere undervisningsformer i emnene hvor praksis ligger. Bl.a. har HiOA lagt inn Aktivitetsfag og kurs i profesjonelle samtaler i emnene med praksis.

Fem institusjoner har *en* periode, mens seks har *to*.

Det er variasjon i hvordan praksis ser ut og det er variasjon i hvor studentene er i praksis. Noen institusjoner er relativt presise i forhold til hvor de skal ha praksis, mens noen er veldig upresise. Eksempelvis sier man fra Universitetet i Stavanger: «Ekstern praksis for studiet brukes til utprøving av arbeidsmåter i sosialpedagogikk og sosialt arbeid med enkeltindivider, grupper eller lokalsamfunn.»

Det er flere institusjoner som har alternativer i tillegg til de direkte veiledede praksisperiodene: Høgskolen i Østfold har f.eks. mentorprosjektet Nattergalen som obligatorisk praksis for alle 1. års studentene. Det er definert som praksis med 10 stp.

<http://www.hiof.no/studieinformasjon/studieplaner/?&displayitem=7644&module=studieinfo&type=emne>

Andre institusjoner har også Nattergalen som et valgfritt emne. Videre er det mange prosjektorganiserte aktiviteter som er tett opp til praksis, men som ikke er definert som direkte klientretta praksis. Bl.a. er det mange institusjoner som har praksislignende prosjekter knytta til Aktivitetsfaget.

Utdannings-sted	Antall perioder	Når i studiet	Innhold/lengde	Stud.p
Høgskolen i Østfold	2	3.semester	<p>1. Sosialpedagogisk arbeid med barn og unge. Utføre miljøarbeid/miljøterapi og sosialpedagogisk arbeid med barn og unge. Gjennomføre ulike observasjoner, kartlegging og dokumentasjon. Forskjellige arbeidsplasser f.eks. 1. linje barnevern, barneverninstitusjoner, psykiatri, skoler, osv. 8 Uker</p> <p>2. Barnevernstiltak. Forskjellige arbeidsplasser. 1. linje barnevern, barneverninstitusjoner, psykiatri osv. 12 uker</p>	15
		6.semester		15
Høgskolen i Lillehammer	1	5.semester	Praksis er en rammeplanfestet, obligatorisk læringsperiode hvor studentene forventes å bygge kompetanse gjennom deltakelse i sin profesjonsgruppes yrkesutøvelse, på en arena og i en virksomhet hvor slik yrkesutøvelse finner sted og under veiledning av en yrkesutøver med samme profesjonsbakgrunn.	30 (33)
Høgskolen i Sør			1. Sosialpedagogisk og forebyggende arbeid	

Trøndelag	2	2. semester	<p>blant utsatte barn og unge på deres sosialiseringarenaer. Relevante arbeidsplasser som skoler/SFO, barnehager, fritidsklubber, kulturtiltak o.a. i 8 uker.</p>	12
		5. semester	<p>2. Barnevernsfaglig praksis med utsatte barn og unge og deres familier. Relevante arbeidsplasser som barnevernsinstitusjoner, kommunale barnevernstjenester, barne- og ungdomspsykiatriske institusjoner, videregående skoler, bofellesskap for enslig mindreårige, kollektiv, rusbehandling o.a. i 16 uker.</p>	24
Høgskolen i Oslo og Akershus	2	7. semester	<p>1. I praksisperioden skal studentene tilegne seg kunnskap om forebyggende arbeid og hvordan barnevernspedagoger arbeider på ulike måter i det forbyggende yrkesfeltet. Ca 10 uker</p>	30
			<p>2. I praksisperioden skal studentene tilegne seg kunnskap om barnevernet og om hvordan man jobber i ulike deler av feltet. Ca 13 uker</p>	25
Høgskolen i	2	2. semester	1. Forebyggende barnevern og metodisk	Ca. 15

Telemark		5.semester	<p>barnevernsarbeid/miljøterapi ca 10 uker Er en del av et emne på totalt 30 stp. Usikker på akkurat hvor stor del praksis er.</p> <p>2. Ulike arenaer innen Rus, Psykisk helsearbeid, forvaltning og miljøarbeid ca 10 uker. Inngår i et emne hvor bachelor oppgaven er 14 stp.</p>	16
Høgskolen i Sogn og Fjordane	1 (2)	(2.semester)	(1. 2 uker observasjonspraksis i barnehage i grupper på 2-3 studenter.)	6
		4.semester	19 uker klientpraksis	30
Høgskolen i Volda	1	5.semester	<p>17 uker – 14 uker direkte praksis</p> <p>Praksisrelevant kunnskap og evne til å sette seg inn i relevante yrkesfaglige problemstillinger.</p> <p>Erfaringer fra utøving i praksisfeltet som bidrar til faglig etisk refleksjon og evne til selvrefleksjon.</p> <p>Videreutvikle kompetanse innen yrkesutøving.</p>	30
Høgskolen i Harstad	2	3.semester	<p>7 uker. I første praksisperioden skal studentene arbeide i direkte kontakt med barn/unge på noen av deres normale sosialiseringarenaer. Praksisstedet vil primært være barnehage, skole eller</p>	10,5

		4.semester	<p>skolefritidsordning.</p> <p>16 uker. I den andre praksisperioden skal studentene arbeide i direkte kontakt med barn/unge og evt. deres familier. Praksisstedet vil primært være en institusjon eller et barnevern kontor. I hovedsak vil opplæringen skje innen miljøarbeid eller saksbehandling. Et hovedmål er at studenten selv skal utføre yrkesrelevant arbeid, bli veiledet og derigjennom bli godt kjent med utøvelsen av barnevernpedagogyrket.</p>	25,5
Universitetet i Nordland	1	4.semester	Vårsemesteret består av praksisperiode på 30 studiepoeng. Studentene skal øke ferdigheter i praktisk sosialt arbeid og barnevern	30
Universitetet i Tromsø (Alta)	1	3.semester	<p>17 uker</p> <p>Har kunnskap om ulike arbeidsmåter og metoder i sosialt arbeid og kan anvende disse i konkrete situasjoner.</p> <p>Har kunnskap om og evner til kommunikasjon og samarbeid, herunder skriftlig og muntlig formidling</p> <p>Har utviklet evne til å etablere, utvikle, vedlikeholde og avslutte relasjoner til brukere</p> <p>Kan reflektere faglig og etisk over egen atferd, verdier og holdninger</p> <p>Har kunnskap om organisering og rammebetingelser for den faglige virksomheten</p>	30

			Kan reflektere faglig og etisk over egen praksis og yrkesrolle	
Universitetet i Stavanger	1	4.semester	22 uker. Ekstern praksis for studiet og brukes til utprøving av arbeidsmåter i sosialpedagogikk og sosialt arbeid med enkeltindivider, grupper eller lokalsamfunn. Dette skjer under veiledning. I den eksterne praksis skal studentene være direkte tilknyttet arbeidsplasser innen helse- og sosial sektoren. Studentene kan også delta i mer frittstående prosjektorganiserte praksisgrupper med en sterk tilknytning til universitetet.	30

Kilde: Høgskolenes og universitetenes nettsider

Når vi så forholder oss til et utdanningsløp på 3 år, uten krav til forpraksis, ser vi følgende behov for hva praksis skal bidra til å dekke for å oppfylle kvalifikasjonskravene til kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse på bachelornivå:

- erfaring med arbeid i 1. linje barnevern som det primære arbeidsfeltet for barnevernpedagoger.
- erfaring med arbeid i institusjon for utsatte barn og unge innenfor barnevernet, enslige mindreårige flyktninger/asylsøkere, barne- og ungdomspsykiatrien.

Arbeidsgruppa har ikke gått inn i temaet videreutdanninger/master.

Gruppens anbefaling til omfang og type praksisstudier for utdanningen

Type praksisstudier som gir erfaring med arbeid med utsatte barn og unge og deres familie:

- Praksis i 1. linje barnevern. Gir erfaring med saksbehandling, lovanvendelse, samtaler med barn og voksne.
- Praksis med miljøterapi i institusjon, barnevern eller barn- og ungdomspsykiatri.
- Evt. andre typer arbeidssteder hvor utsatte barn og unge er hovedmålgruppe for arbeidet.

Gitt at dette minimumskravet er oppfylt kan eventuelle øvrige praksisperioder knyttes til alternative opplegg, for eksempel prosjektarbeid eller på andre typer praksissteder.

Omfang av praksis 12-16 uker:

- Dette er kjernekompetansen barnevernpedagoger skal ha med seg fra utdanningen, og det er derfor viktig med lengde på praksisen for å gi rom for variert praksis, møte utfordrende situasjoner og få reflektert over seg selv som utøver av faget.
- 12-16 uker er nødvendig for å få sjansen til å følge bruker/sak over tid (for eksempel fullført undersøkelse).
- Praksisen legges til siste halvdel av studieløpet, for å sikre at studenten har et grunnlag å forankre praksis i, og for refleksjon over egen fagutøvelse.

Arbeidsgruppa foreslår i realiteten ingen endring i omfang av praksis. Arbeidsgruppa vil fremheve at det er behov for at praksis tilsvarer minimum 30 studiepoeng. Direkte og veiledet praksis med de utsatte barna og familiene deres gir mulighet for å møte arbeidslivets faktiske krav, og det gir mulighet til, sammen med en godkjent veileder, å reflektere over egne reaksjoner på en måte som ikke kan erstattes av ulike former for øvelser/simulering ved undervisningsstedene.

Ut fra hva som er barnevernpedagogers kjernefunksjon må praksistida prioriteres til praksis som gir erfaring med utsatte barn og unge, og øvrig kompetansebehov må dekkes gjennom ordinær undervisning, prosjektarbeid, aktivitetsfag osv. Høyskolene og universitetene bør legge til rette og/eller oppfordre til at studentene skal få erfaring med «normalbarn» gjennom f.eks Nattergalen eller andre ulike prosjekter ved utdanningsstedene. Slike prosjekter kan/bør også knyttes til Aktivitetsfaget. For øvrig bør studenter uten erfaring med barn oppfordres sterkt til å bruke fritid på å få slik erfaring gjennom jobb eller frivillig arbeid.

Arbeidsgruppen mener det er ønskelig at alle har praksis i førstelinje barnevern, men med dagens rammer (3-årig studieløp, antall mulige praksisplasser i barneverntjenester etc.) er ikke dette realistisk. Dersom utdanningen var 5-årig og hadde 2-3 praksisperioder, kunne man hatt et krav om praksis i førstelinje. Arbeidsgruppen mener at førstelinjepsaksis er viktig fordi det er grunnleggende kunnskap/kompetanse for barnevernpedagoger uansett hvilket arbeidsfelt studentene vil velge.

Arbeidsgruppa ser behov for en utforming av praksis som tydeliggjør sammenhengen mellom teori og praksis og viser hvordan praksis bidrar til studentens læringsutbytte, som beskrevet i kvalifikasjonsrammeverket.

Innsikt i 1. og 2. linje barnevern må studentene få i løpet av studietiden. Fagfeltet må trekkes inn i undervisninga for å gi innsikt på begge områdene til alle. Det finnes ikke bare ett riktig svar på hvordan praksis skal organiseres, men arbeidsgruppa vurderer at det må være minimum en lang praksisperiode med veiledet praksis med eget brukerretta arbeid med rom for refleksjon over egen fungering og kritisk refleksjon. Den lange praksisen legges fortrinnsvis til kjernebarnevernet (barneverntjenesten, institusjon i barnevern eller barne- og ungdomspsykiatrien). Der hvor undervisningsstedet velger å ha flere praksisperioder kan disse være kortere og legges til andre aktuelle arbeidsplasser for barnevernpedagoger. Det er en forutsetning at det er en barnevernpedagog som er veileder på praksissteder der andre yrkesgrupper er dominerende (f.eks. på skole, SFO, barnehage, fritidsklubb osv.). Dette er viktig for å gi studenten innsikt i rollen som barnevernpedagog på det aktuelle praksisstedet. I kjernebarnevernet skal også veileder være barnevernpedagog, men man kan unntaksvis fravike dette, for eksempel dersom det ikke finnes godkjente veiledere blant barnevernpedagogene på praksisstedet.

Beskrivelse og begrunnelse for forutsetninger

Arbeidsgruppa ser på praksis som en faglig oppgave for både studiested og praksissted. Det er en forutsetning at samarbeidet mellom praksisfeltet og studiestedene er mer omfattende enn i dag. Dagens intensiver for praksisstedene er i hovedsak tilbud om veilederkurs (også med mulighet for studiepoeng) til veileder med student. Dette gjør at insentivet og motivasjonen for å ha student for den enkelte veileder mangler når veilederkompetanse er oppnådd. Praksisstedet vil også ha størst utbytte av å la veilederansvaret gå til noen som ikke har veilederutdanning. Denne måten å gi noe tilbake til praksisstedene på gir mulighet for å få flere med veilederkompetanse ute i praksis, men fremmer ikke stabilitet i hvem som er veiledere og gjør det vanskeligere å bygge relasjon mellom veiledere og studiested.

Arbeidsgruppa ser for seg følgende forutsetninger for god praksis:

Samarbeid

Samarbeidet mellom undervisningsstedene og den enkelte praksisplass må bli mye tettere. Det må inngås forpliktende avtaler mellom undervisningsstedene og praksisstedet.

Læringsutbyttebeskrivelser er et eksempel på hva det kan samarbeides tettere om, TPS er et annet. Et tettere samarbeid vil gi studiestedene mulighet til å bedre «matching» av student og praksisplass, noe som også vil gi praksisstedene fordeler ved å få studenter som «passer» til deres arbeidssituasjon. Praksisstedene vil også ha mulighet til innvirkning på opplæring av

potensielle arbeidstakere. Samarbeidet mellom undervisningsstedene og praksisplassene må være på alle nivåer, fra forpliktende samarbeidsavtaler om praksis og hvordan yrkesfeltet skal involveres i læringsutbyttebeskrivelser i ulike fag, til samarbeid mellom den enkelte lærer og veileder. Arbeidsgruppen mener at ingen form for undervisning på høgskolene/universitetene kan erstatte praksis eller deler av praksis i arbeidsfeltet. Vi mener likevel at mer av undervisningen bør bli enda mer «praksisnær» gjennom at yrkesutøvere i større grad trekkes inn i undervisning og utarbeiding av læringsutbytter. Ulike brukergrupper bør også trekkes mer inn i undervisningen, f.eks. Landsforeningen for barnevernsbarn, Mental helse ungdom, barnevernsproffene eller enslige mindreårige flyktninger. Det er også behov for økt utvikling av kulturforståelse ut fra en økning av minoritetsbefolkningen i landet, både i form av flyktninger og ulike innvandrergupper.

Tverrfaglig praksis:

Barnevernpedagoger har i første rekke behov for TPS med lærer-, barnehagelærer-, politi- og helsesøsterstudenter. Avtaler mellom studiesteder og praksissteder bør ta sikte på å ta imot studenter fra flere fag for å bidra aktivt til tverrfaglig arbeid ute i praksis. Studiestedet må bidra med samordning av praksistider for å få mulighet for dette. Dette gir også mulighet for at studiestedene kan komme ut i kommunen og bidra til felles samlinger med refleksjon omkring tverrfaglighet i praksistida. En slik samordning kan legge til rette for felles veiledningsgrupper i regi av studie- og praksissted. Arbeidsgruppa er av den oppfatning av de fleste praksisstedene for barnevernpedagoger har naturlige punkter for å møte tverrfaglig samarbeid i praksis, og er derfor ikke så bekymret for det tverrprofesjonelle. Arbeidsgruppa ser likevel at det er et utviklingspotensiale i forhold til tydeligere fokus på tverrprofesjonelt arbeid, særlig ved å tydeliggjøre læringsutbyttet for studentene. Vi har arenaer der vi møter samarbeidspartnere. Dette må studenter være med på, og det må tydeliggjøres i læringsutbyttebeskrivelser.

Arbeidsgruppen mener at det er helt nødvendig at praksis i barnevernpedagog-utdanningen gis økonomiske rammer tilsvarende det andre utdanninger innen helse- og utdanningsfeltet har. Arbeidsgruppa vurderer det slik at mangelen på økonomisk kompensasjon i stor grad er medvirkende til at det er stor mangel på gode og relevante praksisplasser for barnevernpedagoger. Det bør utredes om kompensasjonen bør gis til veileder eller arbeidsstedet. Når det gjelder private institusjoner, kan det å ta imot studenter i praksis legges inn som en kriterium for tildeling av anbud.

Forslag til virkemidler/tiltak

Krav til veiledere:

- Utdannet barnevernpedagog med minimum 2 år yrkeserfaring etter utdanning.

- Veileder må ha veilederutdanning eller være i gang med en slik utdanning. Veilederkursene må være innholdsmessig i tråd med de teoretiske kurs som FO har tilknyttet sin godkjenningsordning for veiledere.
- Dersom det er en praksisplass utenom kjernebarnevernet, er det et krav om at det jobber barnevernpedagoger der og at en barnevernpedagog er veileder. Ved praksisplass i kjernebarnevernet kan unntaksvis veileder fra annen profesjon benyttes.

Krav til praksissted:

- Praksisstedet har kompetanse i studentveiledning.
- Praksisstedet må kunne beskrive hvordan praksis ved dette stedet kan legge til rette for at studenter skal nå sitt læringsutbytte. Dersom praksisplassen ikke er i førstelinjen må praksisplassen beskrive hvordan praksisplassen skal sikre at studenten får kjennskap til førstelinjen gjennom praksis.
- Det er en praksisansvarlig på hver praksisplass, spesielt der det er flere studenter.
- De av dagens praksissteder som ikke fyller kriteriene kan inngå avtale med studiestedet om kompetanseoppbygging for å ivareta kriteriene.

Krav til studiested:

- Studiestedene tilbyr veilederkurs som dekker kravene for å bli godkjent veileder eller gir studiepoeng.
- Det er en faglig oppgave på undervisningsstedene å arbeide med praksis, men det bør legges til rette for administrativ støtte.
- Undervisningsstedene har hovedansvar for at læringsutbyttet ivaretas i praksis gjennom å få god kjennskap til praksisstedene, være kjent med hva praksisstedene er gode på for å gi god matching av studenter, og ved å bidra til at praksisstedene har god kjennskap til hva studentene har lært før de kommer i praksis.

Krav til samarbeid mellom praksissted og studiested

- Avtaler med gjensidige forpliktelser mellom kommune/BUFETAT/ Helseforetak/Privat foretak og høgskole/universitet med tanke på å sikre sammenheng mellom læring på studiested og i praksis.
- Midtveisevaluering i fellesskap mellom student, praksisveileder og høgskole/universitet.
- Høgskolene/universitetene godkjenner praksisstedene
- Det legges til rette for tverrprofesjonell praksis

- Tilbud om veiledning på veiledning i regi av skolen eller praksisstedet.
- Økt samarbeid om praksisnær forskning

Incentiver for praksissted

- Like økonomiske rammer for praksis i helse- og sosialfeltet.
- Det bør utredes om økonomisk kompensasjon skal gis til veileder eller til praksisstedet.

Litteraturliste

- Barnevernpanelet (2011). *Barnevernpanelets rapport*. Hentet fra https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/bld/barnevern/2011/barnevernpanelets_rapport.pdf
- Heggen, K. (2010). *Kvalifisering for profesjonsutøving: sjukepleiar – lærar – sosialarbeidar*. Oslo: Abstrakt forlag
- Herberg, E. B. og Johannesdottir, H.(2007). *Kunnskap og læring i praksis: Fra student til profesjonell sosialarbeider*. Oslo: Universitetsforlaget
- Kunnskapsdepartementet (2011). *Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR)*. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/vedlegg/kompetanse/nkr2011mvedlegg.pdf>
- Molander, I. A & Terum, L. I. (Red.). (2008). *Profesjonsstudier*. Oslo: Universitetsforlaget
- NOU 2009: 8. *Kompetanseutvikling i barnevernet – Kvalifisering til arbeid i barnevernet gjennom praksisnær og forskningsbasert utdanning*. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/nou-2009-08/id558007/?ref=search&term=>
- Prop. 106 L (2012–2013): *Endringer i barnevernlov, Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)*. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/contentassets/7d0ea1b89cc54939b17e69a20d5f7b48/no/pdfs/prp201220130106000dddpdfs.pdf>
- St.meld. nr. 13 (2011-2012). *Utdanning for velferd – Samspill i praksis*. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/contentassets/ac91ff2dedee43e1be825fb097d9aa22/no/pdfs/stm201120120013000dddpdfs.pdf>
- Tranøy, K. E. (1986). *Vitenskapen – samfunnsmakt og livsform*. Oslo: Universitetsforlaget
- UHR-prosjektet Sosialfaglig kompetanse og BSV-utdanningene (Sosialfagprosjektet) (2014). *Prosjektgruppens rapport frå fase 1 av sosialfagprosjektet*. Hentet fra http://www.uhr.no/documents/BSV_prosjektet_fase_1_prosjektgruppens_rapport.pdf
- Universitets- og høgskolerådet (2010). *Fokus på praksisstudiene i helse- og sosialfagutdanningene – Rapport fra UHRs kartleggingsundersøkelse av ekstern, veiledet praksis som del av studieforløpet for 115 helse- og sosialfagutdanninger*. Hentet fra http://www.uhr.no/documents/290410_hele_rapporten_samlet.pdf

Utdannings og forskningsdepartementet (2005). *Rammeplan og forskrift for barnevernspedagogutdanning*. Hentet fra https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/kd/pla/2006/0002/ddd/pdfv/269385-rammeplan_for_barnevernspedagogutdanning_05.pdf